

De operazangeres

Een slecht passend kunstgebit, dat is de horror van mijn bestaan, denkt de oude man. Met zijn tong strijkt hij langs de ruwe randen van de kunstranden, vastgeklonken in de roze en harde kunststof plaat, waarvan de randen in het vlees van zijn verhemelte snijden. Hij loopt, gekleed in een krijkostiuum dat betere tijden gekend heeft, maar hem nog steeds iets dandy-achtigs verleent, langs het gebouw van de Staatsopera. Zijn witte dunne haar wappert, niet beschermd door hoed of pet, alle kanten op en dreigt door de wind

uit zijn hoofdheid gerukt te worden. Voor het zandstenen bouwwerk trekt een opvallend billboard zijn aandacht. *Sonya Forzafiore – De leeuwerik van Milaan. Nu op tournee door Europa.*

De tekst doorsnijdt een kortelijk opgeblazen foto van de mezosopraan: een walkure-achtige vrouw met oranjierode lokken, wier voluptueuze vormen machtig opdoemen uit het minikorseje van flessegroen zijde. De keif tussen haar witbepoederde borsten verleent dit deel van de poster een landkaartachtig karakter en dromerig trekt de oude man er zijn wijsvinger langs.

'Nou-nou-nou,' mompelt hij, in zijn jaszak naar zijn portefeuille tastend. 'Die Lustige, Lustige Wirwe.'

Zijn licht ontstoken ogen draaien onderzoekend rond. Zijn blik valt op de kassa en de schaduw van het meisje erachter. Als het snaveltje van een vogel steekt haar neus door de opening in het plexiglas. Er hangt een glanzend druppeltje aan.

Met een ferm gebaar opent hij de portefeuille, vouwt twee briefjes van vijftentwintig en twee van tien open, en houdt ze op hun plaats met zijn wijsvinger. Vervreeld legt het meisje het kleurige tijdschrift waarin ze zat te bladeren achter zich neer.

'Meneer.'

'Een kaartje voor Sonya Forzafiore, de Leeuwerik van Milaan,' zegt de oude man, zachties met de lippen smakend.

'Pardon, meneer.'

'Sonya Forzafiore,' klappert zijn prothese. 'De Leeuwerik van Milaan.' Hij wijst met verkalkte nagel naar het veelkleurige plakkaat.

'Toe,' lijkt de sopraan hem te zeggen, vol warmbloedige zuidelijkheid, 'kom binnen in de opera. In de tempel van Forzafiore.'

'Ach!' zegt het meisje. Met de rug van haar hand veegt ze het druppeltje van haar neus. 'Ik ben bang meneer, dat Sonya helemaal uitverkocht is. Het is razendnel gegaan.'

'Uitverkocht?' vraagt de man. Naast een metalen asbakje ziet hij een stapeltje kaartjes liggen. Het moet toch niet moeilijk zijn er daar een vanaf te scheuren?

'Helaas,' zegt het meisje. Ze strekt haar arm om het tijdschrift weer te pakken, maar aanzelt als de man blijft staan en verlangend naar het plakkaat op de billboard tuurt. Een voor een steekt hij de briefjes terug in zijn versleten portefeuille: een ouderwetse geldmap voor heren, met een koperen rijsje en een stukje plastic voor het portretje van de echtgenote.

'Misschien als u vanavond komt, een kwartiertje voor de voorstelling. Dan verkopen we de niet afgehaalde reserveringen. Maar ik kan u niets beloven.' Ze glimlacht vriendelijk en vouwt het tijdschrift weer open. Er hangt een nieuw druppeltje aan haar neus.

Haar bedankend met een lichte reference, waarmee hij zich voorgoed in de gelederen van een vergeten en, wat het meisje betreft, tot stof uiteengevallen generatie schaar, vertrekt hij.

Ik ben een sterk man, denkt hij. Ik kom terug. Dan zullen we zien of er geen kaartjes zijn.

De wind doet de luiken van de huizen klapperen en speelt met de proppen papier op straat. Zijn haar dwarrelt voor zijn ogen en de panden van zijn rafelige kriticolbert slaan tegen zijn billen. Onder de harde plaat van zijn kunstgebit klopt het gezwollen tandvlees.

Haast onzichtbaar wacht de oude man later die dag, als de schemering de hemel purper kleurt, in de rij van operaliefhebbers. De mannen en vrouwen in de stuwende, duwendemassa waarin hij bijna verpletterd raakt, hebben, als je

goed kijkt, onder het gele licht van de straatlantaarns een wolfachtig uiterlijk en zelfs het bleke meisje met de snavelneus is onbetrouwbaar in haar trekken. Maar Sonya Fiora fiore in haar baleinenkorset belooft hem haar gouden stem en alle diepten van haar gemoed. Hij zet zijn kraag op. Het vilt van de binnenkant schuurt tegen het tere vlees van zijn nek. Met stevige passen beent hij af op het loket en slaat zijn gehandschoende hand op het plankje. Nu heeft hij een bittere trek om de lippen.

'Wel, u heeft geluk meneer,' zegt het meisje, terwijl een druppel op het schotelletje valt, tussen twee mariakakjes. 'Er heeft een hele familie afgebeld. U wilde één kaartje hebben?'

Ze overhandigt hem een strookje, waarop het nummer van de rij en de stoel in drukinkt is aangegeven.

'Het is vrij vooraan, ik neem aan dat dat geen bezwaar is.'

'Dank u vriendelijk,' zegt de oude man. Met zijn schraal geworden tongpunt glijdt hij langs de binnenrand van het vijandig kunstgebit. Uit zijn porefuille neemt hij het geld, betaalt en wacht op het wisselgeld. Als het meisje hem de guldens wil overhandigen, trekt hij zijn wenkbrauwen samen.

'Zeg, juffrouw, mag ik u iets vragen? Is er een kans dat Sonya vanavond de groene jurk draagt? Die van het aanplakbijer?' fluistert hij.

'Ik zou het niet weten, meneer,' antwoordt het meisje. Ze schuift het geld naar hem toe. Haar hals is mager en lang, als het nekje van een kalkoen.

'Doe wat u kunt,' zegt hij, en hij schuift haar een opgevouwen tientje toe. 'Ik zou het werkelijk op prijs stellen.'

In de foyer is het rokerig benauwd, maar in de grote zaal hangt de verrukkelijke geur van pluche, en de transparante

belofte van de mezzosopraan uit Milaan. Schuifelend langs de rijen zoekt de oude man zijn plaatsje. Er is net genoeg ruimte voor zijn knieën, maar hij zit prettig en beschut. Jammer dat de prothese, aan de onderkant klemmend als een te krappe schoen en aan de bovenkant te ruim bemeten zodat hij heen en weer schuift als een wissel, zijn kakement in brand steekt. Voorzichtig likt de oude man aan zijn gebarsen lippen. Niet klagen en zeuren nu. Kijk, de kwastjes van zijn witte sjaal contrasteren mooi met het purper velours van de leuning, zijn geperste broek zit keurig in model en van het schroeigaaije dat hij er vanmiddag met het strijkijzer in brandde zie je niets. Het zit aan de zijkant en het pandje van zijn jas valt er netjes overheen.

De zaal begint vol te stromen. Uit alle openingen en gaten stulpen de muzikliefhebbers. Lange, ernstige jongemannen met bril en stropdas, stevige dames die als worsten uit textiel barsten. Jonge meisjes die aan de arm van ouders worden meegerokken en hem met arrogant opgetrokken wenkbrauwen opnemen. De stoelen vullen zich. Zoete geuren vermengen zich met het zeewateraroma van de mannen en de muskusachtige lucht die opstijgt vanuit de holte achter damesknieën en vanonder vlezige oksels. Elke bezoeker neemt zijn eigen hitte mee.

Vlijmende streken verhitten de onderkaak van de oude man en bijten zich door zijn oren naar buiten.

Het podium is nog verborgen achter zware gordijnen. Alsof de wereld zich tijdelijk gesloten heeft, wacht iedereen in het fluwelen voorgeborchte, waar groeien en zwellen mogelijk is, maar contacten niet gewenst zijn. Van elkaar gescheiden door stevige arMLEUNINGEN, houdt het publiek de blik op het podium gericht en van iedere ontmoeting tussen elleboog en elleboog, of bovenbeen en bovenbeen, wordt de onopzettelijkheid benadrukt: 'Pardon. Neem u me vooral niet kwalijk.'

Eindelijk schuiven de gordijnen rimpelig in elkaar, en na een beklemmende stilte, waarin alles van een zuigende onwerkelijkheid wordt en iedereen de adem inhoudt, betreedt de grote ster het podium.

Ze is werkelijk magnifiek.

Als een witte tulp in het donker beschenen door een enkele spot, licht zij op. De bos haar is golvend gewafield en hangt zwaar over haar schouders. Teverden constateert de oude man dat zijn verzoek is ingewilligd. De stralende vrouw draagt de groene jurk van de poster en ook het dal russen haar omhooggestuwde borsten is gelijk aan de kerf op het aanplakbiljet. Met een beetje goede wil kan hij zelfs haar aroma, dat zich in de meters zijde heeft verzameld en zich verspreidt na elke minime beweging, inhaleren en extraheren uit deze chaos van lichaamsgeuren.

De Leeuwerik van Milaan draagt zware handschoenen tot ver over haar ellebogen, wat het best denkbare contrast vormt met het blanke vlees erboven. Haar buik is groot en zwaar en haar schouders steken glad als rivierstenen uit de rand van de stof omhoog.

Lustige, Lustige Witwe, denkt de oude man. Ik zal je grijpen en als mijn gewraakte engel optillen. Ik zal je aan je koperen haar meesleuren naar boven en op het hemelbed smijten. Dan zal ik je nemen tot je adem breekt en je ogen draaien als knikkers. Ik zal je nemen tot je nagels klauwen in het vlees van mijn rug, terwijl de engelen om ons heen staan en zingen over de pure, pure schoonheid van genot.

Het applaus dat eerst voorzichtig aanvangt, zwelt aan tot het rollen van een donder en de mezzosopraan heft het gezicht, zodat haar blanke hals zichtbaar wordt. Nauwelijks merkbaar geeft ze een knikje.

Dan maakt ze met gestrekte arm een eind aan het handgeklap zodat stilte over de zaal zakt.

Ik zal naar voren springen en onder je rokken duiken, in je kanten slip naar je gezwollen rozijn zoeken, je met mijn tong bewusteloos likken, je op het hemelbed smijten. De oude man kijkt naar de sopraan tot zijn ogen ervan tranen.

De stilte wordt strakker aangetrokken, en iedereen houdt de adem in. Kalm trekt de sopraan haar groene rokken op, zodat haar enkels zichtbaar worden. Staitig schrijdt ze over de gladgewreven vloer, terwijl haar wenkbrauwen zich tot zwaluwleugels vouwen. De eerste felle spot gaat uit en een zachter licht volgt Sonya Forzafiores gebaren. Ze buigt. Diep. Haar rode haar valt golvend voor het hoofd omlaag en uit haar mond ontsnapt een schor piepje.

Ik ben een beest, denkt de oude man, terwijl hij zichzelf voor haar ziet hurken en de zwoegende boezem kneedt. Een beest waar de vrouwen voor kruipen. Ik zal je uit je meterslange lagen pellen en het sap uit je zuigen, weekzoete vrucht die je bent.

De Leeuwerik strekt zich onderussen en zwaait haar haar naar achteren.

'Welkom,' zegt ze. 'Lief publiek.' Hoewel haar strem nog zacht is en niet ver draagt, volgt er een klatrend applaus. De sopraan kijkt zijn richting uit. Van alle afwachters is hij degene die het hardst klapt, wiens hart het luidruchtigst klopt.

Glimlachend buigt de mezzosopraan, kucht, frons en opent nog eens. Een kort schril kreetje ontsnapt uit haar fluwelen keel. Ook de volgende poging brengt krassende geluidjes voort. Op de stoelen begint men licht te schuifelen. Billen veren op en zakken terug in het pluiche. Handen wrijven over leuning.

In de bovenkaak van de oude man staat een puist op knappen.

'Zing maar!' schreeuwt iemand vanachter uit de zaal. 'Forza Fiore, zing maar.'

De zangeres knikt blijmoedig en onderstreept met een sierlijk handgebaar wat haar eerste klanken moeten worden.

En weer een knarsend piepje. Als vogelpootjes op een bord.

'Zeg,' verbijt een man in de loge zich hardop, 'het is toch niet experimenteel?'

Na een vijfjal korte blafes en nog geen zweem van de goddelijke klanken, wordt het onrustig in de zaal. Mensen beginnen te fluisteren en tot tweemaal toe hoort de oude man zijn naam vallen. Onzeker kijkt hij om zich heen.

'Volume!' commandeert een dame met een fazant op haar hoofd. 'Ik zou zeggen, meer volume.'

Dan zet een koortsachtige blos de wangen van de sopraan in brand en zwaaiend met haar stevige armen probeert ze de klanken, die als stopverf vast lijken te zitten op haar stemband, uit haar klankkast te bevrijden.

Ik ga je donkerbruine tepels klem zuigen tegen mijn verhemelte en ze laten rollen tussen mijn tanden. In 'n mond welt het speeksel, en het onderste roze plaatje vult zich als een schelp met water. Hij tast naar een zakdoek en kucht. Tussen zijn lippen door schiet een struk slijm, dat glanzend in het linnen belandt.

Langzaam draait het hoofd van de mezzosopraan zijn kant op, en van kleur verschietend, vouwt hij zijn zakdoek dicht. Tot een nieuw opkomende kriebel in de keel hem de zakdoek opnieuw doet openen en hij hoest, ratelend en scheurend. Hoofden draaien zich naar hem om, wenden geërgerd de blik af en richten zich weer naar de sopraan.

'Komt er nog wat van. Zingen moet je, zingen. Afgelopen met de intro.'

De wenkbrauwen van de zangeres trekken samen als de voelsprietten van een vlinder. Haar ogen concentreren zich enkel en alleen op de zijne, die, dat voelt hij, rood en traanig zijn. De fantoompijn van de losgeploegde tanden ziet

als een vorkstaartige komeet door zijn hoofd en nek. Voorzichtig drukt hij de zakdoek tegen zijn gebarsen lippen. Het is geweldig heet in de zaal, zweet hangt als stroom onder zijn oksels. Nu hoort hij ook hoe zijn buurman smalend zijn naam uitspreekt. 'Basje.' De vrouw naast hem doet er een schepje bovenop: 'Kleine Bassebasje.'

'Wel,' onderbreekt de zangeres het rumoer in de zaal met gewone spreekstem. 'Ziet u, lief publiek. Ik zou willen zingen, maar het kan niet.'

Even is het alsof haar blik de zijne neerslaat.

'Ik kan niet, want zo gaat het niet. Er zijn teveel mensen in de zaal. Het is te warm onder deze lampen. U zult even geduld moeten hebben.'

Ik zal je betasten, denkt hij, terwijl hij fel en geconcentreerd terugkijkt. Je bevoelen, je bewroeten als een mol, me in je graven tot je niet meer denken kan.

'Om de donder niet,' schreeuwt de vrouw met de fazant. 'We hebben ervoor betaald. We hebben langer dan een jaar gewacht.'

Een nieuwe scheut van pijn en een draderige hoestaanval doet hem vooroverbuigen in zijn stoel. Slijm spat in zijn volle zakdoek. Bloed van ontstoken tandvlees maakt zijn speeksel wee.

'Ik zou zingen. Nu, geweldig! Maar het kan niet en het mag niet.'

Ze vouwt beide handen onder haar borsten en heft ze op als warme broodjes. Poeder stuift van haar huid en dwarrelt in zijn richting, komt tot rust op zijn broek. Weer reistert hem een hoestaanval, niet te temmen met zakdoek of handpalm. Rochelend als een koffieketel klemt de oude man zijn nagels in het velours. Hij hoest tot zijn hart mee omhoog komt.

Hemelbed, denkt hij, terwijl zijn longen scheuren. Je zachte dijen opzijbuigen, de hemelpoort bestormen, en de

engelen die wenen. Bij de nooduitgangen ziet hij mannen in uniform. Ze draaien aan hendels en knoppen en trekken vals hun bovenlippen op.

'Zinggggggeeeen!' schreeuwt het publiek getergd.

Het gordijn achter de zangeres schuift snel open en dicht.

Dan, onder het vlamrende protest van het publiek, begeleid door de hijgende hoestbuien van de man, wellen uit de borst van de vrouw eindelijk de zoete klanken los, de gouden tonen, het bloedkorale timbre. Tranen van vreugde en pijn stromen over de wangen van de Leeuwerik als zij naar voren loopt. De oude man hoort haar zingen met ijzingwekkende stem:

'Die Hoest. Die hoeoeoeoest. Die scheurende, rafelige hoest.'

'Bravo!' roept de man uit de loge enthousiast, en hij applaudisseert.

'De tanden, de tanden, de nutteloze tanden! Die hoest, die hoest, die draderige, slijmerige hoest.'

Ontroerd grabbelt men naar elkaars handen. Liefdevol wordt er in onbekende palmen geknepen, terwijl de sopraan uithaalt, en haar klanken de zaal in rollen als golven op een effen kust.

'Die oude, oude handen, die vieze valse tanden. Het slèècht bemeten kunstgebit – de haren dun en slap en wiinii!'

Zie! Haar in satijn gestoken wijsvinger wijst meedogenloos zijn kant op en haar ogen glijden over zijn gezicht.

De oude man, die met de zakdoek in zijn hand zit, verslikt zich en hoest nogmaals. Dan schiet, tijdens een hoge uithaal, waarvan de trillende klanken opstuwen tegen het barok beschilderde plafond en als een fonteinregen van galmende goddelijkheid over de hoofden van de mensen neerdalen, zijn prothese als een werpster uit zijn mond.

'De groooooond!' zingt de zangeres. 'De groooooond, de

tanden uit zijn mond. Gekletter op de groooooond!'

De lappen zijde slingeren sierlijk achter haar aan als ze bedreven over het podium glijdt. Een vrouw die van het lijden en het leven weet.

Half gebogen over de stoel, zoekt de oude man op de tast zijn kunstgebit en schuift met de valse tanden in zijn hand langs de rijen knieën en benen, terwijl de ogen van de mensen als naalden in zijn vlees prikken, richting nooduitgang. Vluchten, denkt hij. Vluchten. Voor ze van geen ophouden meer weten.

'Basje wil zacht vleesje! Basje wil zacht vleesje!' hoort hij het publiek scanderen, op de benedenmaat van de muziek. 'Bassebasje wil zacht vleesje.'

'De gaaaang!' joelt de zangeres. 'De gang. Wie kruipt er naar de gaaaang? Wat is het oude Bassebasje baaaang!'

Op zijn knieën wringt de man zich de zaal uit, de garde-robe door. Zijn blik is onophoudelijk op de bleke roze plak met bebloede kiezels gericht.

Buiten waait de wind genadeloos. Zijn witte haren wapperen voor zijn ogen. De panden van zijn krijtjas flapperen tegen zijn billen en de tanden in de prothese klapperen. Van de houten billboard scheurt langzaam het plakkaat los. De oude Bas kijkt naar het vager wordend groen van de jurk, het wit van de huid en het rood van de lippen, wanneer de poster van Sonya Forzafiore, de Leeuwerik van Milaan, door de wind wordt opgezogen en – voorgoed onbereikbaar – tot hemelse hoogte wordt opgestuwd.